

25-jarig bestaan Excelsior.

In het voorjaar van 1912 werden door enkele veehouders in Oude-Niedorp pogingen in het werk gesteld om in plaats van de bestaande dagfabriekjes een kleine zoetfabriek op te richten in navolging van andere plaatsen. De vereniging werd reeds opgericht, welke den naam droeg „De Goede Verwachting” en het terrein was reeds gekocht.

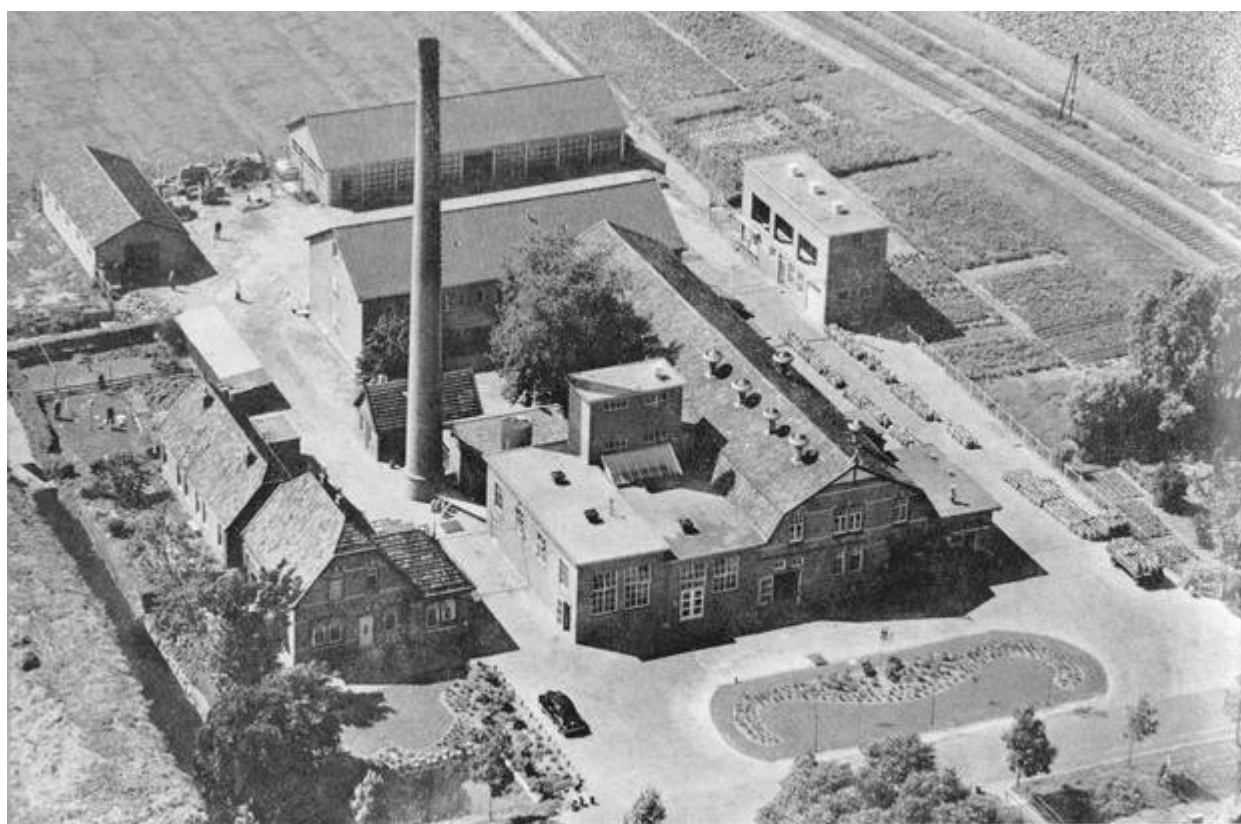

De coöp. zuivelfabriek 'Excelsior' aan de Middenweg in Heerhugowaard. In 1912 in bedrijf gesteld. Per 23 april 1961 een productiebedrijf geworden van 'Aurora' Op 10 januari 1981 gesloten. (Foto NH Zuivelarchief)

Per slot van rekening bleek echter de deelname te gering te zijn en was men er mede op het doode punt gekomen. Toevallig ontmoetten de voormannen in Alkmaar enkele veehouders uit Heerhugowaard, die zich afgescheiden hadden van de daar bestaande dagfabriek „Vita Nova”. Deze heeren hadden reeds bij statuten verleden bij acte van den 10en April 1912 voor notaris Gottmer te Obdam een vereeniging „Excelsior” opgericht.

Men kwam met elkaar aan het praten en het idee werd geopperd, of men niet zou kunnen samengaan om dan een grootere fabriek onder technische leiding te bouwen, zooals men een jaar te voren in de Zijpe gedaan had. Men stak zijn licht op bij den directeur aldaar, den heer H. Th. de Bruin, en bij den Rijkszuivelconsulent dr. L. T. C. Schey.

Het eindresultaat was: samenwerking. De statuten van de bestaande vereniging werden bij acte van 24 Mei 1912 gewijzigd met het oog op de toetreding van de veehouders van O.-Niedorp. De naam „Excelsior” bleef gehandhaafd, terwijl de fabriek gebouwd werd in Heerhugowaard. De plaats van bouwen heeft nog heel veel voeten in de aarde gehad. Per slot van rekening won Heerhugowaard den strijd, omdat men meende, dat het bouwen bij de halte Middelweg van zeer groot belang zou zijn voor den aanvoer van verschillende hulpstoffen en den afvoer der producten. Achteraf is wel gebleken, dat men aan het spoor niets gehad heeft, omdat de Maatschappij voor het aanbrengen van een zijlijn zulke bezwarende bepalingen wilde toepassen, dat daaraan onmogelijk voldaan kon worden. Een voordeel verbonden aan het bouwen in O.-Niedorp zou geweest zijn de ligging aan groot vaarwater in verband met de loozing van het afvalwater.

„Excelsior”, Heer Hugowaard

De bouw der fabriek met directeurswoning en een dubbele kaasmakerswoning werd opgedragen aan de firma R. Koppen en Zn. te Westgraftdijk, specialiteit op het gebied van het bouwen van kaasfabrieken; de installatie der fabriek aan de firma Beek te Hoorn en firma F. H. Pyttersen te Sneek. (Gememoreerd dient nog te worden, dat van 1 Mei 1912 de melk van de veehouders te Heerhugowaard verkaasd werd in de hulpkasmakerij, thans smederij van den heer G. Burger.) De 25e Juli van het jaar 1912 werd de eerste steen gelegd.

Van al de bestuursleden is nog alleen lid tevens bestuurslid de heer Jb. Rootjes. De 18de November was de fabriek in staat de melk te ontvangen en we herdenken nu dien dag het feit, dat voor een kwart eeuw de fabriek in werking kwam.

.....

In de bestuursvergadering van 27 augustus 1958 deelt voorzitter Jan Glas – van *Aurora* - mee, dat hij - samen met Veldstra - een gesprek heeft gehad met voorzitter Jan Lont van *Excelsior*-Heerhugowaard. Vanwege problemen met de kaasafzet aldaar. *Excelsior* verwerkt rond 12 miljoen kg. melk. Glas: „t Is een goede fabriek, maar met weinig opslagruimte voor kaas”. Lont zoekt naar een weg, die moet leiden tot een samengaan. Het bestuur voelt er wel voor.

Excelsior zet zijn kaas af via de Maatschappij Gouda, die recentelijk is opgegaan in de NCZ. Tegen de zin van het bestuur van *Excelsior*.

Het bestuur van *Excelsior* wordt uitgenodigd voor een gesprek op 9 december. Veldstra: „Wanneer *Aurora* voor *Excelsior* de kaasafzet gaat verzorgen (dat gebeurt per 1 maart 1959) komt er tijd beschikbaar voor het opstellen van een plan tot samengaan'.

Op 18 januari 1961 is dat plan zodanig uitgewerkt dat het *Aurora*-bestuur er ja tegen zegt. Op 2 maart krijgt het plan het fiat van de leden. Per 23 april 1961 wordt de fusie een feit: wordt *Excelsior* een productiebedrijf van *Aurora*.

De productie van Edammers zal er worden geconcentreerd en gemechaniseerd. Directeur Cor Verdegaal wordt nu bedrijfsdirecteur. Voorzitter Jan Lont wordt als adviseur aan het *Aurora*-bestuur toegevoegd. *Excelsior* blijft in bedrijf tot 10 januari 1981. Dan valt daar de deur in het slot.

.....